ఓం సమర్థ సద్గురు శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి లీలామృతము

అధ్యాయము - 22

దైవం మానుషరూపేణ

దైవమెప్పుడవతరించినా ఆ రూపమెంతో విలక్షణంగా వుంటుంది. శ్రీరాముని రూపం పురుషులను గూడ సమ్మోహనపరచేదట. శ్రీకృష్ణుని జూచి సర్వజీవులూ తమను తామే మరచేవట. దత్తావతారమైన సాయిరూపం గూడా అలానే వుండేదిట. ఆయనను సగుణమేరునాయక్ తన్మయుడై కన్నార్పకుండా చూస్తుంటే సాయియే, "పిచ్చివానిలా అలా చూస్తావేమి?" అనేవారు. దేనిమీదా నిలువని మనస్సు సద్గురువు మీద నిలుస్తుంది. అదే ధ్యానమంటే. వారు మన మనస్సును, చిత్తాన్నీ - అంటే యితర ఆలోచనలూ హరిస్తారు. సాయికి తమ గురువు దగ్గర అలానే జరిగిందట.

"నేను ఆయన పాదాలొత్తాను. అవి చెప్పలేనంత మృదువుగా వున్నాయి. ఆయనెంతో ప్రసన్నంగా నవ్వారు. ఆ నవ్వు చూడడానికి శిరిడీలో ఎన్ని సంవత్సరాలైనా వేచి వుండవచ్చు. నేను పరవశించి పిచ్చివానిలా కన్నార్పకుండా చూస్తుండి పోయాను. ఆయనీరోజు భక్తులందరిపైనా యోగదృష్టి సారించారు. రోజంతా చెప్పలేని పారవశ్యంతో గడచిపోయింది. " అని ఖాపర్డే తన డైరీలో వ్రాసుకున్నాడు. "బాబాలో వర్ణించనలవిగాని ఆకర్షణ వుండేది. ఆయన చర్యలు, ముఖవర్చస్సూ చూస్తేనే ఆయన బ్రహ్మజ్ఞానియని తెలిసిపోతుండేది" అంటాడు నృపతీపాటిల్.

శ్రీ సాయిని దర్శించినప్పటి తన అనుభవం హేమాడ్పంతు యిలా వ్రాశాడు. "నేను శిరిడీలో దిగేటప్పటికి తాత్యాసాహెబ్ నూల్కర్ మశీదు నుండి తిరిగివచ్చి, 'త్వరగా పద, భక్తులతో కలసి బాబా వాడా మలుపు వద్దకొచ్చారు. ఆయన లెండీకి వెళ్ళకముందే పాద నమస్కారం చేసుకొందాం' అన్నాడు. నేను త్వరగా బాబా వున్న చోటుకెళ్ళి ఆ మట్టిలోనే వారి పాదాలకు సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాను. అప్పటి నా సంతోషానికి అవధులు లేవు. నానాసాహెబ్ చెప్పిన దానికంటేగూడ వారిలో ఎంతో ఎక్కువ గొప్పతనం కన్పించింది. వారి దర్శనమయినందుకు నా జన్మ ధన్యమైనదనిపించింది. వారిని చూస్తూనే నా కన్నులు చెమ్మగిల్లాయి, ఆకలి దప్పులు అదృశ్యమయ్యాయి. నా జ్ఞానేంద్రియాలు స్థిరంగా నిలబడిపోయాయి. సాయి పాదాలు తాకినమీదట నాకు కలిగిన అనుభూతి నా జీవితమంతటిలోకి మహాభాగ్యం. అప్పటినుండి నాకు కొత్త జీవితం ఆరంభమైంది. నా మనస్సులోని సందేహాలన్నీ నశించాయి. అవధులులేని ఆనందం కట్టలు తెంచుకున్నది. సాయి సన్నిధి మన మనస్సు యొక్క స్థితిని మార్చివేస్తుంది. గత జీవిత స్థితులు అంతరించిపోయి, ఇంద్రియ విషయాలపట్ల క్రమంగా వైరాగ్యముదయిస్తుంది. కేవలం వారి దర్శనం వలన నేనెంతో పవిత్రుడనయ్యాను. సాయి రూపంతో కన్నులు నింపుకుంటే యీ సృష్టి యావత్తూ సాయి రూపంగా గోచరిస్తుంది. (అటు తర్వాత) సద్గురువు అన్నమాట తలపుకురాగానే శ్రీ సాయియే మనస్సుకు స్ఫురిస్తారు. ఊదీ మన నొసట పెట్టి, ఆశీర్వచనంగా తమ చేయి మన తలపై పెట్టినట్లు దర్శనమిస్తారు".

నార్కే యిలా వ్రాశాడు : "మొదట ఏప్రిల్, 1913లో నేను శిరిడీ వెళ్ళాను. ప్రధానంగా నా దృష్టినాకర్షించినవి వారి నేత్రాలు. అవి నన్ను అణువణువునా గ్రుచ్చి చూచాయి. అప్పుడు చావడిలో కూర్చున్న బాబా ఆకారం నా హృదయంపై శాశ్వతంగా ముద్రించుకుపోయింది". ఇంకొంచెం వివరించమని అడిగితే శ్రీ సాయి శరణానంద

నాతో యిలా చెప్పారు : "సాయిబాబా అయిదున్నర అడుగులు ఎత్తుండేవారు. ఆయన సన్నమూ గాదు, లావూ గాదు. శరీరచ్ఛాయ పచ్చని పసిమి. వారి కనుగుడ్లు నీలంగా వుండి, చీకటిలో మెరిసేవి. అది భక్తులెంతో విశేషంగా చెప్పుకునేవారు. ఆయన నవ్వెంతో మధురంగా వుండేది". ఉద్ధవరావ్ దేశ్‌పాండే యిలా చెప్పాడు "బాబా దేహచ్ఛాయ ఎప్పటికప్పుడు మారుతుండేది. ఒక్కొక్కపుడు, అప్పుడే తీసిన అరటిపూచమీద బంగారు రంగు ఎండపడుతున్నట్లు వుండేది".

శ్రీ సాయియొక్క దివ్యలీలలు, మనోహరమైన వారి రూపము అత్యంత పరిశుద్ధమైన సాధు జీవితము ప్రజలనెందరినో సుదూర ప్రాంతాల నుండి గూడ శిరిడీకి తరలివచ్చేలా చేసాయి. ధనికులిచ్చిన కానుకలతోను, విలువైన వస్తువులతోనూ అక్కడొక సంస్థానం రూపొందింది. కాని బాబా మాత్రం తమయొక్క ఫకీరు జీవితంలో ఎట్టిమార్పూ రానివ్వలేదు. ఆయన తెల్లవారు ఝామునే నిద్రలేచి, ధునిదగ్గర స్తంభానికి ఆనుకొని కొంతసేపు నిశ్చలంగా ధ్యాన నిమగ్నులయ్యేవారు. తర్వాత అక్కడే నిలచి ఏవేవో భంగిమలు చేస్తూ, నెమ్మదిగా 'యాదేహక్' ('దైవాన్నెల్లప్పుడూ స్మరించాలి') వంటి అరబ్బీ పదాలు ఉచ్చరించేవారు. అప్పుడు తమ దగ్గరకెవ్వరినీ రానిచ్చేవారు గాదు. ఈలోపు సేవకుడు మాధవ్‌ఫస్లే మశీదు శుభ్రం చేసి, బక్కెట్లతో నీరు పెట్టేవాడు. సాయి ఆ నీరు పుక్కిలించి, కాళ్ళు చేతులు, ముఖమూ ఎంతో నాజూకుగా కడుక్కునేవారు. తర్వాత కొంతసేపు కన్నులరమోడ్చి మౌనంగా కూర్చొనేవారు. అప్పుడు ధునిలో కట్టెలు సవరిస్తూ, భక్తులతో ఆ ముందటి రాత్రి తాము ఎక్కడెక్కడి భక్తులను ఎలా కాపాడినదీ, మరణించిన వారి ఆత్మలను పైలోకాలకు తాము ఎలా తీసుకువెళ్ళినదీ చెప్పేవారు. ఈ సమయంలోనే వేరు వేరు భక్తులకు కలిగిన దివ్యానుభూతుల సంగతి బయటపడేది. ఒకనాటి రాత్రి బల్వంత్ అనే పిల్లవానికి కల వచ్చింది. కలలో జోగ్ అనే భక్తునితోపాటు సాయి వారింటికి వస్తే బల్వంత్ భిక్ష యిచ్చాడు. అది కలయే కదా అని ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. కాని మరురోజు అతడు మశీదుకు రాగానే బాబా, "నిన్న మీ యింటికి వచ్చాను. భిక్ష యిచ్చావు గాని దక్షిణ యివ్వలేదు. రూ. 25/- లు యివ్వు" అన్నారు. బల్వంత్ దక్షిణ తెచ్చి సమర్పించాడు. మరొకరోజు ఖాపర్డేకు సాయి పదే పదే చిలిం అందించారు. ఆ పొగ పీల్చగానే అతని సంశయాలన్నీ తొలగి ఎంతో ఆనందం కలిగింది.

ఒకప్పుడు ఆయన ధునిలో తమ చేయిపెట్టి, వేరొక గ్రామంలో కమ్మరి కొలిమిలో పడబోయిన బిడ్డను రక్షించారు. అప్పుడాయన చేయి బాగా కాలింది. అదిచూచి తాత్యా కంటతడి పెట్టాడు. సాయి నవ్వి, "తాత్యా! ఎందుకేడుస్తావు? రెండువేల పిడకలు పేర్చి, వాటిపై ఈ శరీరాన్ని కాలుస్తున్నా మనం చలించగూడదు. నిజమైన జ్ఞానానికి అదే గీటురాయి!" అన్నారు. అప్పటినుండి భక్తుడు, కుష్టురోగియైన భాగోజీ వారి చేతికి నిత్యమూ నేయి మర్దించి, ఆకువేసి కట్టుకట్టేవాడు. అతను తన శ్రద్ధను కాపాడుకోడానికి సాధనగా కాబోలు, ఆ గాయం మానిపోయాక గూడ బాబా యావజ్జీవితమూ అతని చేత ఆ సేవ చేయించుకొనేవారు. అది పూర్తయ్యేసరికి ఉదయం 7-30 గం॥లు అయ్యేది.

మొదటి రోజులలో బాబా, మూడు నాలుగురోజుల కొకసారి యీ సమయంలో బావి దగ్గరకు వెళ్ళి, కాళ్ళు, చేతులు కడుక్కొని నీరు పుక్కిలించి వుమ్మేసేవారు. కుష్టురోగులు ఆ నీరు వంటికి రాసుకునేవారు. ఎందరికో ఆ వ్యాధి తగ్గిపోయింది. తర్వాత తర్వాత, భక్తులు రెండు రాగి హండాలలో వేడినీళ్ళు, రెండు బిందెలు చన్నీళ్లు మశీదులో పెట్టి, చుట్టూరా తెరలు దించేవారు. సాయి ఆ నీరు కలుపుకొని సుమారు గంటన్నరసేపు స్నానం చేసి, ధుని దగ్గర నిలబడేవారు. సన్నిహిత సేవకులు, వీపు , మెడ, తల తుడిచేవారు. యోగికి చన్నీటి స్నానము, స్నానము చేసి తీరాలన్న నియమమూ యోగశాస్త్ర గ్రంథాలు నిషేధించాయి. అంతేగాదు, ఎవరైనా స్నానం చేయమని

చెబితే, నేనిప్పుడే కాశీ వెళ్ళి గంగలో స్నానం చేసి వచ్చాను, మరల యిక్కడ స్నానమెందుకు?'' అనేవారు. నిత్యమూ కాశీలో స్నానం చేయడం శ్రీ దత్తాత్రేయుని ఆచారం. అంటే తామే దత్తాత్రేయుడని ఆయన సూచించారన్న మాట. ఈ రీతిన ఒక్కొక్కసారి ఆయన ఆరు వారాల దాక గూడ స్నానం చేసేవారు గాదు. స్నానమయ్యాక ఆయన ఒక రంగు వస్త్రంకట్టుకొని, ఒక్కొక్కపుడు కఫ్నీ తడిపి, ధునిమీద ఆరబెట్టి, తిరిగి తొడుక్కునేవారు. ఆ కఫ్నీ, తలకట్టూ గూడా ఆయన కొన్ని నెలలదాకా మార్చేవారు గాదు. అవి మార్చదలచినప్పుడు కాశీనాథుడనే దర్జీవాణ్ణి పిలిచి, క్రొత్తది తెమ్మనేవారు. అతడు తీసుకురాగానే అది ధరించి, పాతది ధునిలో పారేసి నమస్కరించేవారు. ఒక్కొక్కప్పుడు తమతోపాటు మరికొందరు భక్తులకు గూడ కఫ్నీలు యిచ్చేవారు. ఆయన కఫ్నీ మార్చడం మరీ ఆలస్యమై, పాతది చిరిగిపోయేది. అప్పుడు తాత్యా ఆయన దగ్గరజేరి, దానిని చూచే మిషమీద ఆ చిరుగులనింకా పెద్దవి చేసేవాడు. అయినా ఆయన క్రొత్తది వేసుకునే బదులు మధ్యాహ్నం ఒంటరిగా వున్నప్పుడు ఒక ముల్లును సూదిగా చేసుకొని, ఆ చిరుగులన్నింటికీ మాసికలు వేసుకునేవారు. అలాగే ఆయనకు బుద్ధిపుట్టినప్పుడు బాలా అనే మంగలిచేత తన తల నున్నగా గొరిగించుకొని, మీసం కోసుగా కత్తిరించుకొనేవారు. దర్జీవానికిగాని, మంగలివానికి గాని చేతికొచ్చినంత పైకమిచ్చేవారు. అయితే అదెప్పుడూ వారి పనికి తగిన కిరాయికంటే యెంతో ఎక్కువ వుండేది.

బాబా యెంతో మితభాషి, ఎక్కువగా కన్నులరమోడ్చుకొని, భక్తులు రాగానే ఒక్కసారి వారికేసి చూచేవారు. పిల్లలతో వినోదంగా మాట్లాడేవారు. పసిపిల్లలను ఎత్తుకొని పలుకరించేవారు. ఒకసారి ప్రక్క గ్రామం నుండి తరచు శిరిడీ వచ్చే పిలాజీ గురవ్, తన10 సం॥ల కొడుకు తనతో గూడా వస్తానని మారాం చేస్తే వాణ్ణి కొట్టాడు. గురవ్ శిరిడీ చేరగానే బాబా కోపంగా, "ఆ చిన్న వెధవను కొడితే వూరుకోను! వాడు నీతోగూడ వస్తే నీదేం పోతుంది? ఈసారి వాణ్ణిగూడ తీసుకు వస్తూండు!'' అన్నారు. అప్పటినుండి అతడలానే చేసేవాడు.

సుమారు 9 గం॥ల ప్రాంతంలో బాబా, ఎడమ భుజానికి నాల్గు మడతలు వేసిన గుడ్డను జోలెగా కట్టుకుని, కుడిచేతిలో రేకుడబ్బా తీసుకొని, నిత్యమూ ఆ అయిదు యిళ్ళవద్ద మాత్రమే భిక్ష తీసుకొచ్చేవారు. ద్రవాహారాలు డబ్బాలోను, రొట్టెలవంటి ఘనపదార్థాలు జోలెలోనూ వేయించుకొనేవారు. అయిదు యిళ్ళలో బయజాబాయి యిల్లు ఒకటి. బాబా కేక వేయగానే, ఆ తల్లి పనులన్నీ ఆపివేసి, ఆయనను ఆహ్వానించి, ఆయన ఎదుటనే కూర్చొనేది. అపుడు 7,8 సం॥ల వయసుగల ఆమె కొడుకు తాత్యా, ఆయన భుజాలపైన ఎక్కడమో, ఆయన వడిలో పొర్లడమో చేసేవాడు. ఆమె అతనిని కసిరినా, ఆమె ముఖంలో ఏ మాత్రం చికాకు వ్యక్తమైనా బాబా, "ఎందుకమ్మా వాణ్ణి కోప్పడతావు? వాడి యిష్టమొచ్చినట్లు చేయనివ్వు!'' అనేవారు.

ఇలా భిక్ష తీసుకొని మశీదుకు చేరగానే బాబా, ఒకరొట్టె, కొద్ది అన్నమూ ధునికి ఆహుతిగా వేసి, మిగిలినవన్నీ ఒక మట్టిబొచ్చెలో మూత పెట్టకుండా వుంచేవారు. మొదటిరోజుల్లో కుక్కలు, పిల్లులు, బిచ్చగాళ్ళు, సేవకులూ దాని నుండి తమకు కావలసినంత తీసుకొనేవారు. ఆయన ఏ ప్రాణినీ అసహ్యించుకొని వెళ్ళగొట్టేవారుగాదు. చివరకు మిగిలినవన్నీ రుచి, విచక్షణ లేకుండా కలిపి, కొన్ని ముద్దలు మాత్రం తినేవారు. హిందూ ధర్మప్రకారం బాబా నైష్ఠిక బ్రహ్మచారి. అందుకే తమ గురువు దేహంతో వున్నంతకాలం వారిచెంతనే వుండి సేవచేశారు. వారు పరమపదించాక, వారి ప్రతిరూపంగా నిరతాగ్నిహోత్రం నిర్వహించారు. ఎల్లప్పుడూ తెల్లని ముతక (కోరా) గుడ్డలు ధరించేవారు. లెండీకి వెళ్ళేటప్పుడుదప్ప మరెప్పుడూ పాదరక్షలు వేసుకొనే వారుగాదు. పగలెన్నడూ వెన్నువాల్చక, గోడకు గూడ జానెడు దూరంలో కూర్చొనేవారు. పండ్లు తోముకోకుండా నీళ్ళు మాత్రం పుక్కిలించేవారు. భిక్షాన్నం మాత్రమే తినేవారు. అంతరంగికంగా మాత్రం సర్వమూ భగవంతుని రూపంగా ("వాసుదేవః సర్వమితి'' - భగవద్గీత) చూచే అరుదైన మహాత్ముడు సాయి. (స మహాత్మా సుదుర్లభః - భగవద్గీత). అందుకే ఆయన ఏ ప్రాణినీ

అసహ్యించుకోలేదు. ఆయన ఆదర్శ భిక్షువు. ఎవరినీ భిక్షకోసం పీడించలేదు. బాబా శిరిడీ చేరిన రెండు సంవత్సరాలకు ఆ ప్రాంతంలో కరువొచ్చింది. అప్పుడు ధనికులైన నందూ, తాత్యాల ఇండ్లవద్ద మాత్రమే ఒక్కొక్క ఇంటినుండి సగం రొట్టె మాత్రమే తీసుకొనేవారు సాయి.

భిక్షకు వెళ్ళివచ్చాక, 9 గంటల ప్రాంతంలో బాబా పాదరక్షలు ధరించి లెండీకి వెళ్ళివచ్చేవారు. భక్తులు దారి పొడుగునా ఆయనకు గొడుగు పట్టేవారు. అప్పుడు తీసిన ఫోటోలో ఆయనకు ఎడమవైపున బూటీ, కుడివైపున నిమోన్కర్, గొడుగు పట్టుకొని భాగోజీ వున్నారు. వీరందరినీ లెండీ తోపుబయట విడిచి, అబ్దుల్లాతో కలసి లెండీలో కొంతసేపు గడిపి వచ్చేవారు. సుమారు 10-30 గం॥ల ప్రాంతంలో ఆయన మశీదు చేరాక గాయకులు, నర్తకీనర్తకులు, గారడీవారు, ఆయన ముందు తమ కళలను ప్రదర్శించేవారు. లేకుంటే మధ్యాహ్నందాకా ఆయన భక్తులతో మాట్లాడుతూ, ఎన్నెన్నో కథలు చెప్పేవారు. ★ ఒకరోజు భక్తులు ఆయనను పూజిస్తుండగా నానావల్లి వచ్చి, "లే! ఆసనం మీద నేను కూర్చోవాలి!!" అని గర్జించాడు. సాయి ఎంతో నిర్లిప్తంగా లేచారు. ఆ స్థానంలో అతడు కూర్చొని, మరుక్షణమే లేచి, బాబాకు నమస్కరించి, వెళ్ళిపోయాడు. మరొకప్పుడు హరిద్వార్‌బువా అనే సాధువు రోజూ మశీదులో ఒకేచోట కూర్చునేవాడు. ఒకరోజు చిన్నపిల్ల ముందుగా వచ్చి అక్కడ కూర్చున్నది. ఆ సాధువు ఆ పాపను కసిరి, అక్కడనుంచి లేపేసి, అక్కడ కూర్చునేవాడు. వెంటనే బాబా ఉగ్రులై మసీదు నుండి అందర్ని వెళ్ళగొట్టేసారు. కొద్ది సేపట్లో ఆ సాధువు మళ్ళీ అక్కడ కూర్చోబోతే సాయి అతనిని మరల వెళ్ళగొట్టారు. సృష్టిలో సర్వానికీ యజమాని భగవంతుడే అయితే రోజూ కొద్దిసేపు కూర్చొన్నంత మాత్రాన ఏ ప్రదేశమైనా ఆ సాధువుదిగాని, లేక తమదిగాని ఎలా అవుతుందని పైరెండు సందర్భాలలోని బాబా భావం.

కొందరు భక్తులు తమ భోజనంలో మొదట కొంత బాబాకు అర్పించేవారు. ఆయన అందులో కొంచెం భక్తులకు పంచి, పళ్ళెంలో కొంచెం వుంచి తిరిగి యిచ్చేవారు. తర్వాత ఆయనగూడ భక్తుల పంక్తిలో భోజనం చేసేవారు. ఆయనకు కుడిప్రక్కన తాత్యా, రామచంద్రపాటిల్, బయాజీ పాటిల్, ఎడమవైపు బడేబాబా, శ్యామా, బూటీ, కాకాదీక్షిత్‌లు కూర్చోగానే చుట్టూ తెరలు దించేవారు. ఆ తర్వాత అందులో ఎవరూ ప్రవేశించేవారు గాదు. తరచుగా ఆ పంక్తిలో భాగోజీ, మాధవఫస్లే, నిమోన్కర్‌లు గూడ కూర్చొనేవారు. శ్యామాకు మాత్రం అతడి ఆచారం ప్రకారం పాయసమొక్కటే వడ్డించేవారు బాబా. వేసవికాలంలో బాబా, రోజూ ఒక మామిడి పండు స్వల్పంగా రుచి చూచి భక్తులందరికీ పంచేవారు. తర్వాత శేరుపాలు, శేరు రొట్టెలు, శేరు చక్కెర గిన్నెలో పిసికి, ప్రసాదంగా పంచేవారు. అప్పుడాయనే అందరి పళ్ళాలూ వంటకాలతో నింపేవారు. భక్తులు భోజనానికి తమ బిడ్డలను గూడ తీసుకొచ్చినప్పుడు, మొదట వారికిష్టమైనవి పెట్టాకనే భోజనం వడ్డించేవారు. ఒకసారి అందరూ భోజనం చేస్తుండగా శిథిలమైన మశీదు కప్పునుండి పెటపెటమని శబ్దమైంది. వెంటనే సాయి చేయి పైకెత్తి, "ఆగు, ఆగు" అన్నారు. ఆ శబ్దం ఆగిపోయింది. భోజనమై అందరూ బయటకు రాగానే, మశీదు కప్పునుండి ఒక భాగం సరిగ్గా వీరు కూర్చొన్న చోటనే విరిగి పడింది. బాబా ఆగమన్నదెవరినో అప్పుడందరికీ అర్థమై ఆశ్చర్యపోయారు. భోజనాలయ్యాక సగుణమేరునాయక్ మశీదు శుభ్రంచేసి, సాయి యథాస్థానంలో కూర్చున్నాక, ఆయనకు తాంబూలము, తర్వాత గ్లాసెడు మంచినీళ్ళు, రూ॥2/-లు దక్షిణా యిచ్చేవాడు. అప్పుడు సాయి కొంతసేపు ఏకాంతంగా గడిపేవారు. మధ్యాహ్నం 2-30 గం॥ల ప్రాంతంలో భక్తులు మరల మశీదులో చేరేవారు. హరిదాసులు, పగటి వేషగాళ్ళు, సర్కస్‌వాళ్ళు ఆయన సన్నిధిలో ప్రదర్శనలిచ్చేవారు. ఆయన ఒక్కొక్కరికి రూ॥2/- లు యిచ్చేవారు. లక్ష్మణ్, బాలాషింపీవంటి యువకులు కొందరు ఆ కానుకలలో కొంతభాగం కాజేసేవారు. అయినా సాయి వాళ్ళను

★ బాబా చెప్పిన భావగర్భితమైన కథలు "శ్రీసాయి ప్రబోధామృతము"లో వివరణతో సహా పొందుపరచాను.

యేమీ అనేవారుగాదు.

ఈ సమయంలోనే యెన్నో చిత్రాలు జరిగేవి. ఉదాహరణకు జనవరి 1, 1912 న "సాయి మూడు కథలు చెప్పారు. మూడవ కథ ప్రారంభించగానే ఒక ఫకీరొచ్చి ఆయన పాదాలు తాకాడు. సాయి కోపంతో నెట్టివేసినా అతడు విడవకుండా ఆయన పాదాలు పట్టుకున్నాడు. తర్వాత అతడు బయటకువెళ్ళి మశీదు ప్రహరీగోడవద్ద నిలుచున్నాడు. ఆ కోపంతో సాయి ఆరతి సామాన్లు, నైవేద్యాలు బయట పారవేసి, రామమారుతి అనేవాణ్ణి అమాంతంగా పైకెత్తేసారు. అతడికప్పుడు పై లోకానికి వెళ్ళినంత ఆనందం కలిగిందట! అలాగే భాగ్య అనేవాణ్ణి, మరో యువకుణ్ణి కొట్టారు. ఆ కోపంలోనే ఖాపర్డే కొడుకు బల్వంత్‌ను ప్రమాదం నుండి రక్షించామని చెప్పి, 'ఆ ఫకీరు ఖాపర్డేను చంపాలనుకున్నాడు! కాని నేను అడ్డుపడ్డాను' అన్నారు. ఆరతి సమయంలో తమ స్థానం నుంచి లేచిపోయి, ఆరతి అయ్యాక తిరిగివచ్చి కూర్చున్నారు". **(ఖాపర్డే డైరీ)**

ఇటువంటి ఆగ్రహంతోపాటు బాబాలో భక్తులపై ఎంతో చల్లని ప్రేమగూడ ప్రకటమవుతుండేది. తరచూ ఆయనే పండ్లుకొని, ముక్కలు చేసి, భక్తులకు పంచేవారు. అరటిపండ్లు ఒలిచి, గుజ్జు భక్తులకిచ్చి, తొక్కు తాముంచుకొనేవారు. మామిడిపండ్లను ఎంతో నేర్పుగా అన్నివైపులా నొక్కి భక్తులకిచ్చేవారు. రసమంతా సులభంగా నోట్లోకొచ్చి, తొక్కు, టెంక పారవేయడానికి వీలుగా వుండేవి. సుఖసౌఖ్యాలు భక్తులకిచ్చి, వారి దుఃఖం తాము స్వీకరిస్తామని, వారికి మాయను తొలగించి దివ్యానుభవం సులభమయ్యేలా చేస్తామనీ యీ చర్యలలోని వారి భావమై వుండవచ్చు. ఒక్కొక్కప్పుడు అదేమి చిత్రమోగాని, ఆయన చెప్పిన కథలు వినిన భక్తులందరూ గూడ ఆ కథలను పూర్తిగా మరచిపోయేవారు. ఒకరోజు ఆయన - గత జన్మలలో ఆయన, బాపూసాహెబ్ జోగ్, దాదాకేల్కర్, శ్యామా, ఖాపర్డే, దీక్షిత్‌లు ఒక చిన్న వీధిలో తమ గురువుతో కలసి వుండేవారట, అందువల్లనే తామీ జన్మలో అందర్నీ మళ్ళీ కలుపుతున్నామని బాబా చెప్పారు.

సాయంత్రం బాబా మశీదు ప్రాంగణంలో కొద్దిసేపు పచార్లుచేసి ప్రహరీనానుకొని నిలచి వీధినపోయే జనంతో ఏమేమో మాట్లాడేవారు. ఉదాహరణకు : "పది పాములు వెళ్ళిపోయాయి. కాని చాలా వస్తాయి." "ఇక్కడకు జనం చీమలపుట్టల్లా చేరుతారు"; "వణీ, తేలీ నన్నెంతో బాధిస్తున్నారు. నేనీ మశీదులో వుండను" అని చెప్పి, ఒక్కొక్కసారి అప్పటికప్పుడే ఆయన వెళ్ళిపోవడానికి సిద్ధమయ్యేవారు. అప్పుడు తాత్యా పరుగున వచ్చి, "నేను వాళ్ళను దండిస్తాను. ఇప్పుడు శాంతించండి, మరోరోజు వెళ్దాం" అని బుజ్జగించాకనే ఆయన శాంతించేవారు.

సాయంత్రం 5 గం॥ల ప్రాంతంలో బాబా మరలా లెండీకి వెళ్ళి వచ్చేవారు. అప్పుడు పిలాజీగురవ్ మశీదు ముందు సన్నాయి వాయించగానే ఆయన ఆవేశంతో, "వాడు నన్ను తిడుతున్నాడు!" అని, అతనిమీదకు కొట్టడానికి వెళ్ళేవారు. అతడు చిక్కకుండా తప్పుకొని మరీ వాయించేవాడు. తర్వాత కొంత సేపు ఆయన మశీదుకు, చావడికీ మధ్య పచార్లు చేసేవారు. తర్వాత 6 గంటలకు ఆరతి అయ్యేది, అప్పుడు కొంతసేపు సత్కాలక్షేపం జరిగేది. బూటీ 1914లో ప్రఖ్యాత గాయకుడైన ఖాన్ సాహెబ్ గాన కచ్చేరి ఏర్పాటు చేశాడు. అందరూ మశీదు ముంగిట సమావేశమయ్యాక ఆ గాయకుణ్ణి మరాఠీలో భజనలు పాడమన్నారు బాబా. అతడు ఆయనకు నమస్కరించి, తుకారామ్ వ్రాసిన, "హేచి దాన్ దేగా దేవా" ("దేవా! ఒక మనవి వినుమా") అనే పాట ఎంతో మధురంగా పాడాడు. సాయి మంత్ర ముగ్ధులైనట్లు కన్నులు మూసుకొని శ్రద్ధగా విని, "ఎంత చక్కగా పాడావు! ప్రసాదించకుండటం సాధ్యపడని దానినే కోరాడు తుకారామ్" అన్నారు.

ఆ తరువాత బాబా, ఆరోజు భక్తులు సమర్పించిన దక్షిణంతా అందరికీ పంచేసేవారు. ఆయన లెక్క

పెట్టకుండా జేబులో చెయ్యిపెట్టి చేతికొచ్చినంత యిచ్చివేస్తున్నా, ప్రతి భక్తునికీ ఎప్పుడూ ఒకే మొత్తం ముట్టేది! ఇలా నిత్యము బడేబాబాకు రూ॥ 50/-లు, తాత్యాకు రూ॥ 35/-ల నుండి భాగోజీకి రూ॥4/- వరకు ముట్టేది. క్రొత్తవారికి వారికెంత అవసరమో అంతే ముట్టేది. శ్రీరామనవమివంటి ఉత్సవాలలో దాదాకేల్కర్‌కు, బడే బాబాకు రెండు నోట్లకట్టలు, పేదలకు పంచమని బాబా యిచ్చేవారు. ఇలా ఆయన పంచేసే దక్షిణ రోజుకు ఐదు వందలదాకా వుండడంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము పన్ను వేయదలచింది. ఆ లెక్క వ్రాయడానికి హిందువునో, ముస్లింనో నియమిస్తే పక్షపాతం చూపుతారని చక్రనారాయణ్ అనే క్రైస్తవుణ్ణి నియమించారు. ఆయన వైరాగ్యాన్ని గమనించి చివరకు అతడుగూడా భక్తుడయ్యాడు. ఇలా తనకున్నదంతా సర్వులకూ యిచ్చివేసి, తను వారి ప్రేమపై జీవించే భిక్షువుగా మాత్రమే వుండగలవాడు నిజానికి భగవంతుడే. త్రిమూర్తి స్వరూపుడైన దత్తాత్రేయుడే. ఆయన కృతవీర్యుని కుమారుడైన అర్జునునికి సామ్రాజ్యమిచ్చి, తాను సాధువుగానే వుండిపోయాడు. ఆయన యొక్క అవతారమైన శ్రీ నరసింహ సరస్వతిగూడ ఒక రజకునికి మరుజన్మలో రాజ్యమిచ్చి తాను యతిగా వుండిపోయారు. మూడవ దత్తావతారమైన మాణిక్యప్రభువు భారీ యెత్తున దానధర్మాలు చేస్తూగూడ ఫకీరులాగానే జీవించారు. నాల్గవ అవతారమైన అక్కల్కోటస్వామి పాదసేవ కోసం నాటి రాజులు పోటీపడుతుంటే ఆయన మాత్రం ఒక మఠమైనాలేని అవధూతగానే జీవించారు. శ్రీ సాయిగూడ యిటువంటి మహరాజే. శిథిలమైన మశీదే ఆయనకు రాజభవనము. ధునిలోని విభూతియే ఆయన యొక్క ధనం. చినిగివున్న కఫ్నీయే చీనాంబరము. సట్కాయే ఆయన రాజదండము. తలచుట్టూ రుమాలే వారికున్న రత్న కిరీటము. భిక్షగాళ్ళే వారి కొలువులోని వారు. ఆయనవద్ద ఎప్పుడూ వుండే యిటుకరాయి, గోనెపట్టాలే వారికి దిండు, పట్టుపరుపులు. ఒక రేకు డబ్బా, కొద్ది మట్టికుండలే వారికి స్వర్ణపాత్రలు. మశీదు ముంగిటనున్న పెద్ద రాయియే వారి సింహాసనము. పోనీ యింతటి దానకర్ణుడు ఎవరేమిస్తే అదల్లా తీసుకున్నారా!. ఒకనాడు కొందరు బోయీలు పరదాలు కట్టిన పల్లకీ తెచ్చి మశీదు ముంగిట దించారు. ఒక రాణిగారు, ఒక వాసెన కట్టిన బిందె మశీదులోకి పంపింది. దానిని విప్పిచూసిన భక్తుడు, 'బాబా, యిది బంగారం!' అన్నాడు. సాయి తమ హృదయాన్ని చూపుతూ ఎగతాళిగా, "బంగారం యిదా, లేక అదా?" అన్నారు. అతడు మైకంలోంచి మేల్కొని, "మీరే అసలైన పెన్నిధి" అన్నాడు. "అయితే దానిని వెంటనే త్రిప్పి పంపివేయి!" అని ఆజ్ఞాపించారు సాయి. ఆ మహారాజు ముందు ఆ రాణిగారు బిచ్చగత్తెయై తుచ్ఛమైన బంగారం తీసుకుపోవలసి వచ్చింది. రాత్రి భక్తులందరూ భోజనాలకు వెళ్ళాక 9 గం॥ల ప్రాంతంలో తాత్యా తెచ్చిన రొట్టెలు తీసికొని, బాబా అతనికి రూ॥ 35/-లు యిచ్చేవారు. ఈ వివరం అతడే యిలా చెప్పాడు : "రోజూ రాత్రి పాలు, బెల్లంతో పాటు రొట్టెలుకాని, సంకటి ముద్దగాని తీసుకువెళ్ళి బాబా ముందుంచే వాణ్ణి. ఆయన కొంచెం తిని కొంచెం నా నోట్లో పెట్టి, ఆ పాత్ర దూరంగా పెట్టగానే దానిని కోండ్యా ప్రసాదంగా తీసుకొనేవాడు. తర్వాత అతడు కొన్ని కిళ్ళీలు సిద్ధం చేసేవాడు. సాయి వాటిలో కొన్ని తిని మిగిలినవి భక్తులకు విసిరేవారు. వాటిని భక్తులు ప్రసాదంగా తీసుకొనేవారు. బాబాకు తాంబూలమంటే ఎంతో యిష్టం - రాత్రి, పగలూ గూడ వేసుకొనేవారు. కొంతకాలం తర్వాత వాటిని రాధాకృష్ణ ఆయీ సిద్ధం చేసేది. అవి తిన్నాక బాబా ఎక్కువగా మంచి నీరు త్రాగేవారు." అప్పుడు పవ్వళింపు (శేజ్) ఆరతి జరిగేది. భక్తులు తుకారామ్, జ్ఞానేశ్వరుల ఆరతి పాడుతుంటే బాబా శ్రద్ధగా చేతులు జోడించి నమస్కరించేవారు.

ఆరతి అవగానే బాబా పడుకునేవారు. మొదటి రోజులలో ఆయన ఎప్పుడూ ఒకే గోనెపట్టా పడకగా వేసుకునేవారు. పగలు దానిపైనే కూర్చునేవారు. కొంతకాలానికి భక్తులు సమర్పించిన దుప్పట్లు ఒకదానిపై నొకటి తామే పరచుకొని పడుకునేవారు. కాని క్రమంగా ఆ సేవ భక్తులే చేయసాగారు. ఎక్కడ చిన్న మడతవచ్చినా వాళ్ళు దుప్పట్లన్నీ తీసి సరిగా వేయవలసిందే! ఒకసారి దీక్షిత్ ఆయనకొక మంచం తెస్తానన్నాడు. "మహల్సాపతిని

క్రింద విడిచి నేను మంచంమీద ఎలా పడుకునేది? అతనిని దానిపై పడుకోమని నేను క్రింద పడుకోవచ్చు" అన్నారు బాబా. అతడు వారిద్దరికీ చెక్కపలకలు యిస్తానన్నాడు. కాని బాబా అంగీకరించలేదు. వారికి దోమలబాధ నివారించాలని దోమతెర కడదామంటే ఆయన ఒప్పుకోలేదు. ఒకసారి పట్టుదలగా కడితే ఆయన కోపంతో దానిని పీకి అవతల పారేసారు. ఇలానే తీవ్రమైన వేసవిలో ఆయనకు చల్లదనమివ్వాలని భక్తులు, మశీదు ముంగిలి నీటితో తడిపేవారు. కాని సాయి ధునిలో ఎక్కువ కట్టెలువేసి, వేడిమి పెంచి దాని దగ్గర కూర్చునేవారు. అలాగే చలి కాలంలో ఆయనకు మంచు సోకకుండా మశీదు ముందుభాగానికి రాత్రి సమయంలో భక్తులు దట్టమైన గుడ్డ వ్రేలాడదీసేవారు. అది చూచి ఆయన ఎగతాళిగా, 'అవునవును! మీరంతా నన్నిలా కాపాడకపోతే యేమైపోతాను' అని, వెంటనే గంభీరంగా, "మీరు నన్నేమి కాపాడగలరు? నేనే మీ అందర్నీ కాపాడుతాను" అనేవారు. మశీదులో బాబాతోపాటు తాత్యా, మహల్సాపతిగూడ వుండేవారు. మహల్సాపతి ఆయన పాదాలొత్తేవాడు. అతడికి నిద్రతూగితే ఆయన తట్టిలేపేవారు. అతనిని రాత్రి లఘుశంకకు గూడ బయటకు పోనివ్వక, "మశీదు నుండి దిగితే చచ్చిపో తావు, జాగ్రత్త!" అనేవారు. ఈ ముగ్గురూ వారి తలలు తూర్పు, పడమర, ఉత్తర దిక్కులకు పెట్టుకొని, మశీదు మధ్యలో పాదాలు కలిసేలా పడుకొని, ఎంతోసేపు మాట్లాడుకునేవారు. వారిలో ఎవరికి నిద్రతూగినా రెండవ వారితో కలసి సాయి అతనిని అటూ యిటూ వూపి, అతని తల, వీపు, కాళ్ళు నొక్కి నిద్ర లేపేవారు. ఇలా 14 సం॥ల పాటు తాత్యా మశీదులోనే నిద్రించాడు. అతడు తండ్రి మరణించాక మాత్రమే యింట్లో పడుకునేవాడు. అతడు యీ విషయం గురించి యిలా చెప్పాడు : "నేను, మహల్సాపతి, బాబా మశీదులో పడుకునే వాళ్ళము. అప్పుడు రాత్రి 9-30 గం॥లయ్యేది. కొద్దిసేపటికి మహల్సాపతి లేచి, ప్రమిదలలో నూనె నింపి, వత్తులు సవరించి, బాబా రొట్టెలు పెట్టుకుండే కుండమీద మూతపెట్టి, ధునిలో కట్టెలు వేసేవాడు. నేను పగలంతా కష్టం చేయడం వలన నా ఒళ్ళు నెప్పులుగా వుంటుందని గమనించి, నాకు నిద్ర పట్టాక మహల్సాపతితో కలిసి నా ఒళ్ళు, కాళ్ళు, చేతులు పిసికేవారు. నాకదెంతో బాధనిపించేది. అలా చేస్తే నేను మశీదుకే రానని బెదిరించి, ఒకసారి నేను 10, 12రోజులు వెళ్ళనేలేదు. బాబా బాధపడి దూరాన వెడుతున్న నన్ను కేకవేసే వారు. ఆయనతో నాకెట్టి సంబంధమూ లేదని సైగలతో తెలిపి వెళ్ళిపోయే వాణ్ణి. బయాజామామి కొడుకును గనుక ఆయనకు నాపై ఎంతో ప్రేమని నచ్చజెప్పి, కాకాసాహెబ్ నన్ను మశీదుకు తీసుకువచ్చేవాడు. "

ముందటి అధ్యాయాలలో మనము గమనించినట్టు మహాద్భుతమైన శక్తి, యీ అధ్యాయంలో గమనించినట్లు సాటిలేని వైరాగ్యమూగల సాయి, కేవలం ఒక సామాన్య మానవునిలా, అంతకంటే గూడ అసమానమైన వినమ్రతలతో ప్రవర్తించేవారు. కొన్ని సమయాలలో మహల్సాపతి, తాత్యావంటి భక్తులతో చెలగాటమాడేవారు. తాత్యా తలపాగా దాచేసి, అతడు వెతుక్కుంటుంటే వినోదించేవారు. ఒక్కొక్కప్పుడు దానిని తామే ధరించి, అతని నడక చక్కగా అనుకరించేవారు. తాత్యా గూడ సాయిని ప్రేమగా, "మామా!" అని పిలిచేవాడు. వారిద్దరూ నిజంగా మామ మేనల్లుడిలా మసలుకొనేవారని ప్రధాన్ వ్రాసాడు. అలానే, మశీదులో ఆ యిద్దరే వున్నప్పుడు బాబా, మహల్సాపతి కాళ్ళు పిసికి, అతడు వారిస్తే, "ఫర్వాలేదులే, మనిద్దరమొక్కటే! అందరూ నన్ను గొప్పవాడనుకుంటారు గాని, అది నిజంగాదు. నేనూ నీలాంటివాడినే!" అనేవారు. తాత్యాగూడ యిలా చెప్పాడు : "ఒకనాడు బాబా అకస్మాత్తుగా నా పాదాలు తాకారు. నాకెంతో బాధన్పించి, 'మీరిలా చేయవచ్చా?' అన్నాను. 'నోర్మూయ్, నీకేం తెలుసు?' అని చేతులు విడిపించుకొని మరలా నా పాదాలు తాకి నమస్కరించి, 'జయదేవా, జయదేవా' అన్నారు. " ఇటువంటి చనువు వల్లనే సన్నిహిత భక్తులు అప్పుడప్పుడు ఆయన మాటలకివ్వవలసిన విలువ యివ్వలేక, కష్టాలకు గురి అవుతుండే వారు. ఒకరోజు తాత్యా, "బాబా, శివరాత్రికి టాంగాలో జజూరీ వెళ్ళివస్తాను" అన్నాడు. బాబా, "ఎందుకంత బాధ!" అన్నారు. అతడు "నీవెప్పుడూ ఇంతే! అడ్డుపుల్ల వేస్తావు" అన్నాడు. సాయి చికాకుగా, "సరే

ఫో!" అన్నారు. అతడు బయల్దేరిన కొద్దిసేపట్లో టాంగా బోల్తాకొట్టింది! అతడు గాయాలు తుడుచు కుంటూ మశీదుకు చేరగానే సాయి అతనిని చూచి నవ్వి, "చెబితే బుద్ధి వుండక్కరలా? అడగడమెందుకు, వద్దంటే వెళ్ళడమెందుకు?" అన్నారు. అలానే బాలాభాటే కూతురు సాయిబాయి కోసం కాకాదీక్షిత్ మంచి పెండ్లి సంబంధం తీసుకొచ్చాడు. బాబాతో చెప్పగానే ఆయన, "అంతకంటే ఆమెను అప్పా అనే వంటవాడికి యివ్వడం మేలు!" అన్నారు. సమయం చూచుకొని అతడు మరల ఆ ప్రస్తావన తేగానే ఆయన చికాకుగా, "వాడికే యిచ్చి చేసుకో ఫో, ఏడ్చుకో!" అన్నారు. తీరా వివాహం జరిపించాక, ఆరు మాసాలలో ఆ యువకుడు మరణించాడు. ఆ వార్త వినగానే భక్తులతో బాబా, "ప్రతివాడూ 'బాబా నీకు తెలియనిది ఏమున్నది?' అంటాడేగాని, చెప్పినట్లు విని చచ్చేవాడు ఎవడూ లేడు!" అన్నారు. **ఎన్నిసార్లు ఆయన చరిత్ర చదివినా, మనం మాత్రం చేసేదేమిటి?**

బాబా వైఖరిలో వేదాంతము, చమత్కారమూ మేళవించి వుండేవి. ఒక గృహిణి, తన భర్త యిల్లువిడిచిపోయి 3 సం॥లయిందని కన్నీటితో చెప్పుకుంది. ఆయన, "నా భర్త ఎప్పుడూ నాతో వుంటూ గూడ ఒక్కసారైనా పలకడు, ముఖం చూపించడు. నేనేమి చేసేది?" అని పెద్దగా శోకించారు. ఆమె విస్తుబోయింది గాని, ఆమెకేమీ అర్థంకాలేదు. కొద్దికాలానికి ఆమె భర్త తిరిగివచ్చాడు గాని, ఆమెతో మాట్లాడలేదు. ఆమె ముఖం గూడ చూడలేదు. ఆ బాధకామె, అతడు యిల్లు విడిచిన రోజులే మేలనుకున్నది. క్రమంగా అతడు ప్రతి చిన్నదానికీ ఆమెను తిడుతూ, కొడుతూ వుండేవాడు. అప్పుడామె, అతడు మౌనంగా వున్నరోజులే మేలనుకున్నది. కొంతకాలానికి అతడు చనిపోయాడు. ఆ తర్వాత ఆమె వేదాంత శ్రవణం చేస్తుంటే బాబా మాటలర్థమయ్యాయి. పరమాత్మే అసలైన భర్త. "ఎప్పుడూ కూడా వుంటున్నా కన్పించడు, మాట్లాడడు." **మానవులు పాటుపడవలసినది నిజానికి ఆయనొక్కడి కోసమే.**

★★★

★ సోమవారం పారాయణ సమాప్తము ★